

Patiënteninformatie

Functieafdeling

Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)

Coloscopie (ochtendonderzoek)

Vorbereiding met Picoprep

Streekziekenhuis
Koningin
Beatrix

Een coloscopie is een inwendig onderzoek van de hele dikke darm. Dit onderzoek gebeurt met behulp van een soepele slang die via de anus wordt ingebracht.

Vorbereiding

Het is voor u van belang om de folder aandachtig te lezen en nauwkeurig te volgen. De dag voor het onderzoek neemt u het laxemiddel Picoprep. Ook dient u een speciaal dieet te volgen (zie verderop in deze folder). Op de afgesproken tijd kunt u zich melden bij de balie van de dagbehandeling (route 7.5). Er volgt een opnamegesprek met de verpleegkundige en zij brengt een infuusnaaldje in. Wij adviseren u om een pyjama of T-shirt, bad- of kamerjas, extra ondergoed en enkele toiletpulpetjes mee te brengen. Wij vragen u ook uw afsprakenkaart en een geldig legitimatiebewijs mee te nemen. Dit is een paspoort, identiteitskaart, rijbewijs of vreemdelingendocument.

Het onderzoek

Tijdens het onderzoek ligt u op de linkerzij. De arts spuit eerst het rustgevend middel (Dormicum) en een pijnstillertje (Fentanyl) in, via het infuusnaaldje. U wordt hiervan wat slaperig. Vanwege de medicatie krijgt u een metertje aan uw vinger, dat het zuurstofgehalte en de hartslag meet. Tevens wordt uw bloeddruk gemeten. U mag geen nagellak gebruiken, dit kan de uitslag beïnvloeden.

Dan wordt er een slang met een camera (endoscoop) via de anus ingebracht; deze is ingesmeerd met gelei. Om de darmen te ontplooien wordt er lucht naar binnen geblazen (dit kan een drukkend of krampend gevoel veroorzaken in de buik). Tijdens het onderzoek schuift de verpleegkundige de slang langzaam op. Soms kan het nodig zijn dat de verpleegkundige uitwendige druk op uw buik uitoefent of dat u van houding moet veranderen. De arts inspecteert via de slang de binnenzijde van de dikke darm.

Eventueel kan er een stukje weefsel (biopt) worden weggenomen voor onderzoek, hier voelt u niets van. Indien er poliepen in de dikke darm worden gevonden, dan kunnen ze tijdens het onderzoek worden verwijderd. Als er bipten of poliepen zijn verwijderd kunt u bloed bij de ontlasting verliezen. Meestal verdwijnt dit na een dag.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt gemiddeld een half uur.

Mogelijke complicaties bij een coloscopie

Een coloscopie is een veilige onderzoeksmethode. Toch kan in een enkel geval een complicatie optreden (gemiddeld in één op de duizend gevallen). De kans hierop is groter als de darmwand ernstig ontstoken of vernauwd is, er veel bochten of uitstulpingen (divertikels) zijn of als er een poliep wordt verwijderd.

De meest voorkomende complicatie bij een coloscopie is een bloeding of een scheurtje van de darmwand (darmp perforatie). Soms vereist een complicatie een ziekenhuisopname en in een enkel geval is operatief ingrijpen noodzakelijk. Als u in de week na het onderzoek hevige buikpijn of veel en aanhoudend bloedverlies of zwarte ontlasting heeft of koorts krijgt, meldt u zich dan direct bij uw huisarts of internist. Bij 10% van de mensen lukt het niet om het begin van de dikke darm te bereiken en kan dus niet de hele darm worden onderzocht.

Nazorg

Na het onderzoek komt u weer terug op de verpleegafdeling. U kunt dan weer iets eten en blijft nog even ter observatie in het ziekenhuis. Door de lucht die in de darmen is geblazen kunt u na het onderzoek nog wat last hebben van een opgeblazen gevoel en winderigheid.

Enkele uren na het inspuiten van de Dormicum, en als u hierna goed wakker bent, kunt u naar huis. Dit kan echter niet op eigen gelegenheid vanwege het slaapmiddel. Wij adviseren u voor vervoer te zorgen. Desgewenst kan de verpleegkundige of een medewerker van de gastenservice een taxi voor u bestellen. Deze moet u wel zelf betalen. U mag de eerste 12 uur na het onderzoek niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer en geen alcohol innemen.

Uitslag

De uitslag van het onderzoek hoort u direct na het onderzoek of tijdens de controle afspraak op de polikliniek. Het is ook mogelijk dat u de uitslag via uw huisarts krijgt.

Als er tijdens het onderzoek een afwijking in de darm gezien wordt, is soms extra onderzoek noodzakelijk. Om de wachttijd zo kort mogelijk te houden zijn hierin standaard een aantal onderzoeken en vervolgfafspraken geregeld. Het duurt 7 tot 10 dagen voordat de uitslag van stukjes weefsel (biopten) of verwijderde poliepen bekend is.

Wij vragen u contact op te nemen als:

- u binnen drie dagen na het onderzoek klachten ondervindt;
- u binnen 1 week na het darmonderzoek veel bloed in de ontlasting heeft.

Tijdens kantooruren (van maandag tot en met vrijdag van 8:30 tot 16:30) kunt u contact opnemen met de Polikliniek Interne Geneeskunde op telefoonnummer: 0543 54 43 00. Buiten kantooruren kunt u de Spoedeisende hulp bellen (SEH) op telefoonnummer: 0543 54 45 55. In alle andere gevallen kunt u contact opnemen met uw huisarts.

Let op:

Bent u woonachtig op een varkens-, vleeskalverenhouderij of vleeskuikenhouderij, of bent u beroepsmatig in contact met deze dieren, meld dit dan zo spoedig mogelijk aan de secretaresse van de polikliniek. Ook willen wij graag weten of u minder dan 2 maanden geleden in een buitenlands ziekenhuis bent behandeld. Dit is vanwege de ziekenhuisbacterie: MRSA. Bent u zwanger of geeft u borstvoeding, bespreek dit dan met de internist of verpleegkundige.

Vorbereiding Coloscopie ochtendonderzoek

Voor het onderzoek dat u zult ondergaan is het van groot belang dat de darmen "schoon" zijn, dat wil zeggen, dat alle voedselresten eruit verdwenen moeten zijn. Daarom dient u **3 dagen** voorafgaand aan het onderzoek een vezelbeperkt dieet te volgen.

Vezelbeperkt dieet: u mag **geen** vezelrijke of pithoudende voedingsbestanddelen eten zoals:

- volkoren graanproducten zoals: brood met zaden, volkoren meergranen pasta;

- vezelige groenten zoals: asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwtten, peulvruchten, mais, spinazie, andijvie, rauwkost, paprika's;
- bepaald fruit zoals: sinaasappel, grapefruit, kiwi, druiven, gedroogde vruchten;
- noten, zaden en pinda's.

Wat mag u wel eten:

- (gewone) beschuit, witbrood of crackers met margarine of boter; Magere vleeswaren, een gekookt ei, hagelslag, chocoladepasta, honing en jam zonder pitjes;
- gaar gekookte groenten zoals; jonge bietjes, bloemkool, broccoli, worteltjes;
- witte rijst, pasta, aardappelen;
- vla, pap, heldere soep, heldere bouillon;
- fruit zoals; zacht, rijp fruit of fruitconserven zonder pitjes, vezels of schil;
- appelmoes, vruchtenmoes;
- klein stukje vlees of vis (ongeacht het soort).

U hebt een recept voor het laxeermiddel **Picoprep** gekregen, u kunt dit ophalen bij uw eigen apotheek of de Beatrix apotheek in het ziekenhuis. Wacht hiermee niet tot het laatste moment, het kan zijn dat het middel niet voorradig is. De apotheek geeft meestal ook een folder mee over Picoprep, maar het is de bedoeling dat u de voorbereidingsfolder van het ziekenhuis volgt.

Picoprep veroorzaakt diarree (soms heftig en waterdun). Picoprep begint meestal na 1 uur te werken en kan tot 4 uur aanhouden. Zorg er daarom voor dat er steeds een toilet binnen bereik is. Het is zeer belangrijk dat u het onderstaand dieetvoorschrift en de inname van vloeistoffen nauwkeurig volgt, anders is er een kans dat het onderzoek overgedaan moet worden omdat de darm niet schoon genoeg is voor een goede beoordeling.

Vorbereidingsinstructie

- als u medicijnen gebruikt, kunt u die gewoon met een glas water innemen tenzij uw arts dit anders aangeeft;
- indien u bekend bent met diabetes/ suikerziekte moet u overleggen met de internist of diabetesverpleegkundige in verband met de medicatie;
- 7 dagen voor het onderzoek mogen er geen maag of darmfoto's gemaakt worden waarbij bariumcontrast wordt gebruikt, een CT-scan mag wel;
- 7 dagen voor het onderzoek inname van ijzertabletten stoppen;
- 3 dagen voor het onderzoek sachets/ poeder met Mesalazine (Pentasa of Salofalk) stoppen;
- bloedverdunners (Fenprocoumon (Marcoumar), Acenocoumarol (Sintrom), Ascal, Plavix) hoeft u niet altijd te stoppen voor het darmonderzoek, tenzij de internist of verpleegkundige aangeeft, dat u wel moet stoppen;
- indien u een **stoma** heeft, kan de arts of verpleegkundige u aanwijzingen geven omtrent het innemen van Picoprep. In verband met de dunne ontlasting die u krijgt door de Picoprep, adviseren wij u om stomazakjes met open, afsluitbare onderkant te gebruiken, zodat het zakje makkelijk te legen is. Deze stomazakjes zijn te verkrijgen via de stomaverpleegkundige van het SKB. Zij is te bereiken op werkdagen tussen 9.00 en 16.00 uur op telefoonnummer: 0543 54 49 05. Op dinsdag en donderdag houdt zij spreekuur op de stomapoli.

De dag voor het onderzoek:

Ontbijt

- licht ontbijt, bijv. witbrood, beschuit of crackers (geen boter);
- toegestaan beleg: gelei jam (dus zonder pitjes en geen confiture) gekookt ei, magere vleeswaren (ham, rosbief of rookvlees), ook toegestaan is heldere bouillon;
- drink zo veel mogelijk heldere vloeistof, zoals: water, appelsap, roosvicee, limonadesiroop, vruchtensap zonder pulp, thee, eventueel met suiker, heldere bouillon, heldere frisdrank zonder koolzuur. Liever geen koffie, rode of troebele sappen en geen alcohol;
- gebruik de dag voor het onderzoek en tijdens de voorbereiding geen zuivelproducten.

Lunch om ongeveer 12:00 uur

- lichte lunch, bijvoorbeeld een wit broodje en een kop bouillon. Of appelmoes, witte rijst of pasta;
- drink zoveel mogelijk heldere vloeistof, zie boven.

Let op: u mag geen avondeten nuttigen, in verband met de voorbereiding. Eet geen vast voedsel meer vanaf inname van Picoprep tot na het onderzoek. U mag wel heldere vloeistoffen drinken. Van 17.00 tot 21.00 uur neemt u de eerste 150 ml Picoprep en drinkt u hiernaast minstens twee liter heldere vloeistof (zie boven).

Instructies voor het innemen van Picoprep

1. Open de verpakking van Picoprep: iedere verpakking bevat twee zakjes.
2. Vul een glas met 150 ml koud water.
3. Leeg de inhoud van één zakje in het glas.
4. Roer 2 a 3 minuten totdat de oplossing niet meer bruist en geheel is opgelost en drink daarna het glas in 1 keer leeg.
5. Drink na de 150 ml Picoprep 2 liter heldere vloeistoffen in 4 uur tijd.

Tips:

- Als u de smaak van Picoprep niet aangenaam vindt, zet het 1 uur voor gebruik in de koelkast en/of voeg een scheutje limonadesiroop of een druppeltje citroensap toe. Gebruik eventueel een rietje en tussendoor kauwgom
- Bij irritatie van de anus tijdens laxeren kunt u vochtig toilet papier gebruiken om schoon te deppen. U mag voor het onderzoek geen vaseline of crème op uw anus smeren, dit kan de slang (endoscoop) beschadigen.

Vanaf 21:00 uur rustperiode: in deze periode mag u wel heldere vloeistoffen gebruiken.

De ochtend van het onderzoek:

U mag geen ontbijt, in verband met de voorbereiding, u mag wel heldere vloeistoffen drinken.

Van 04.00 tot 8.00 uur neemt u de tweede 150 ml Picoprep en drinkt u hiernaast minstens een tot twee liter extra heldere vloeistoffen. Herhaal stap 1 tot 5 voor de tweede 150 ml Picoprep oplossing. Gebruik hiervoor het tweede zakje Picoprep.

Vanaf 08.00 uur rustperiode: Tot 1 uur voor het onderzoek mag u blijven drinken (alleen heldere vloeistoffen).

Let op:

Eet geen vast voedsel meer vanaf inname van Picoprep tot na het onderzoek. Als u medicijnen gebruikt, kunt u die gewoon met een glas water innemen, tenzij uw arts dit anders aangeeft (bijvoorbeeld; bloedverduuners, medicijnen vanwege diabetes).

Indien u denkt, dat uw darm ondanks Picoprep onvoldoende gelaxeerd is, dus geen heldere, waterige, gele ontlasting, vermeld dit dan aan de verpleegkundige op de afdeling. Zij kan u dan een klysma geven, zodat de darm extra gereinigd wordt.

Verhindert en vragen

Mocht u niet op de afgesproken tijd aanwezig kunnen zijn of indien het laxeren niet of onvoldoende gelukt is, neem dan zo spoedig mogelijk contact op met de secretaresse van de polikliniek Interne Geneeskunde op telefoonnummer: 0543 54 43 00. Er kan dan een nieuwe afspraak gemaakt worden. De polikliniek is bereikbaar op werkdagen van 8.15-16.30 uur.

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met de endoscopieverpleegkundige. Zij is te bereiken van maandag tot en met vrijdag van 11.30 tot 12.15 uur op telefoonnummer: 0543 54 48 04.

Geheimhouding en recht op privacy

Alle medewerkers van ons ziekenhuis hebben een geheimhoudingsplicht. Verder heeft u als patiënt recht op privacy. Uitgebreide informatie hierover kunt u vinden in de folder 'De rechten en plichten van de patiënt'. Deze is verkrijgbaar op de afdeling en bij de patiënteninformatie in de centrale hal. Daarnaast is deze folder te vinden op: www.skbwinterswijk.nl

Bezoekadres:
Beatrixpark 1
7101 BN Winterswijk

Postadres:
Postbus 9005
7100 GG Winterswijk

T 0543 54 44 44
F 0543 52 23 95
info@skbwinterswijk.nl
www.skbwinterswijk.nl